

Схема оцінювання тесту Республіканської олімпіади з української мови та літератури – 2018

11 клас

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
<p>1. Сформулюйте і запишіть одним складним реченням тему прочитаного вірша.</p>	<p>Тема прочитаного вірша – протест ліричної героїні проти хвороби, життєвих обставин, що сковують її фізичні і духовні сили, породжують безнадію, та утвердження нескореності людського духу.</p>	<p>Усього 3 б.: 2 б. за правильне визначення теми поезії + 1 б. за грамотність.</p>
<p>2. Спираючись на поетичні рядки, поясніть двома реченнями Ваше розуміння ідеї вірша.</p>	<p>Головна ідея вірша полягає в заклику поетеси не піддаватися розпачу, гнати від себе «думи... хмари осінні», «думи сумні», не впадати в тугу, «крізь сльози сміятись», «Серед лиха співати пісні», не губити надію за будь-яких обставин, і навіть «Без надії таки сподіватись». Леся Українка закликає вірити в життя («Буду жити!»), рішуче, наполегливо, з усіх сил боротися за нього, сіючи «на вбогім сумнім перелозі», «на морозі» «барвисті квітки», не здаватися, підіймаючи «на гору круту крем'яную» «камінь важкий», «несучи вагу ту страшную», і, не стуляючи «ні на хвильку очей», шукати свою «провідну» «зірку».</p>	<p>Усього 5 б.: 3 б. за правильне тлумачення ідеї вірша + по 1 б за грамотність кожного речення.</p>
<p>3. У чому, на вашу думку, символізм образів?</p>	<p>а) «гора крута крем'яная» «камінь важкий» – життєві труднощі, негаразди, хвороби. б) «зірка провідна» – надія, світло, сподівання і водночас сенс життя людини; в) «квітки на морозі» – життя наперекір смерті (символ невмирущості життя).</p>	<p>Усього 6 б.: по 2 б. за кожне правильне тлумачення символів.</p>
<p>4. Випишіть із наведеного уривка по два приклади трьох різних видів тропів (художніх засобів). Поясніть одним реченням роль будь-якого одного з виписаних вами тропів.</p>	<p>а) <u>епітети</u>: хмари осінні, весна золота (молодії літа, думи сумні, вбогий сумний переліг, барвисті квітки, сльози гіркі, кора льодовая, кора міцна, весела весна, гора крута крем'яная, камінь важкий, вага страшна, пісня весела, довга нічка, зірка провідна); б) <u>антитеза</u>: крізь сльози сміятись; серед лиха співати пісні; (без надії сподіватись; несучи вагу ту страшную, буду пісню веселу співать); в) <u>метафори</u>: я на вбогім сумнім перелозі буду сіять барвисті квітки, владарка темних ночей; (буду лить на них сльози гіркі; шукатиму зірку провідну, ясну владарку темних ночей).</p> <p>Поезію побудовано на антитезі, за допомогою якої автор передає боротьбу зболеної тугою і безнадією душі героїні і її незламність у</p>	<p>Усього 8 б.: по 1 б. за кожний правильно дібраний різновид тропів (1 x 6 = 6) + 2 б. за правильне тлумачення: правильне розгорнуте пояснення – 2 б.; неточне, невичерпне тлумачення – 1 б.</p>

	прагненні до повноцінного життя.	
5. Запишіть подані сполучення слів, замінивши виділені слова синонімами з тексту.	а) серед біди – серед лиха ; б) думи безрадісні – думи сумні ; в) на злиденнім перелозі – на (у)вбогім перелозі; г) не заплющу очей – не стулю очей.	Усього 4 б.: по 1 б. за кожний правильно дібраний синонім.
6. Із поданих сполучень слів утворіть складні прикметники і запишіть їх.	Короткочасний, цьогорічний, фізико-математичний, Яссько-Кишинівський, сільськогосподарський, південно-західний, жовто-блакитний, афро-азіатський.	Усього 4 б.: по 0, 5 б. за кожну правильно записану форму слова.
7. Запишіть подані словосполучення в орудному відмінку.	а) учорашня зустріч – учорашньою зустрічю; б) безкрає поле – безкраїм полем; в) вужча лінія – вужчою лінією; г) гаряча каша – гарячою кашею.	Усього 4 б.: по 0.5 б. за кожну правильну відповідь.
8. На місці крапок вставте, де потрібно, пропущені літери, апостроф, дефіс, розкрийте дужки.	Улітку тисяча дев'ятсот другого року Леся Українка відпочивала в мальовничому куточку Карпат – селищі Буркут. Тут вона написала низку творів, зустрілася з Іваном Франком, проводила просвітницьку роботу серед гуцулів-бідняків. На березі посадила деревце на спогад. Горобина росте й дотепер, дбайливо оберігається. Поблизу неї зведено затишну альтанку. Недавно в селищі лісорубів відбулося свято. До місця, де колись була садиба, у якій зупинялася поетеса, зійшлися жителі селища, гості. В урочистій обстановці було відкрито меморіальну дошку з барельєфом Лесі Українки. <i>(За В. Якуб'яком)</i>	Усього 6 б.: по 0,5 б. за кожну правильно вставлену літеру.
9. Вставте, де потрібно, пропущені розділові знаки.	Петро Осадченко писав: «Леся Українка належить до тих постатей у літературі, в творчості яких – вся їх біографія, тут вони концентрують своє духовне життя. І так стоїть перед нами Леся Українка». З цими словами Петра Осадченка не можна не погодитися. І все ж варто зробити спробу подивитися на творчість Лесі Українки через хоча б вузьку щілину, «підглянувши» деякі факти її біографії. Це можна зробити, використавши її власні оцінки та думки, висловлені в численних листах, які вона все життя писала і близьким, і знайомим, і навіть малознайомим людям. Листів цих	Усього 6 б.: по 0,5 б. за кожний правильно вставлений розділовий знак.

	<p>багато, бо умови її життя – вічні хвороби і вічне лікування їх, позбавляли її безпосереднього спілкування, і саме листування певною мірою заповнювало цю порожнечу. Правда, доводиться констатувати, що я можу скористатися лише «легалізованими» джерелами епістолярної спадщини поетеси, бо з відомих причин для переважної більшості українських дослідників та вчених повністю закрыта можливість ознайомлення з тими документами української культури, які є величезною цінністю, але з певних історичних та політичних обставин опинилися за межами України.</p> <p style="text-align: right;"><i>(За А. Бичком)</i></p>																			
<p>10. Відредагуйте речення.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шановні пасажери, приготуйте квитки для контролю. 2. Пробачте (вибачте, перепрошую), яка наступна зупинка? 3. Ви не підкажете, довідкове бюро працює цілодобово? 4. Протягом (упродовж) року у нас було велике навантаження. 5. Добродію, Ви принесли листа не за адресою. 	<p>Усього 10 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>																		
<p>11. Дайте відповіді на питання.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. А. Філософської, медитативної лірики. Б. Інтимної лірики. 2. Б. «На крилах пісень». 	<p>Усього 3 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>																		
<p>12. Установіть відповідність, з'єднавши стрілочками відповідні рядки.:</p> <p>а) між твором та його автором: героями; б) між твором та його героями.</p>	<p>а) між твором та його автором: героями;</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 40%;">О. Кобилянська</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">→</td> <td style="width: 50%;">«Земля»</td> </tr> <tr> <td>В. Стефаник</td> <td style="text-align: center;">→</td> <td>«Камінний хрест»</td> </tr> <tr> <td>Микола Вороний</td> <td style="text-align: center;">→</td> <td>«Євшан-зілля»</td> </tr> </table> <p>б) між твором та його героями:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 40%;">«Земля»</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">→</td> <td style="width: 50%;">Івоніка, Докія, Михайло, Сава, Рахіра, Анна.</td> </tr> <tr> <td>«Камінний хрест»</td> <td style="text-align: center;">→</td> <td>Іван Дідух, Катерина, дід Михайло, Тимофіха</td> </tr> <tr> <td>«Євшан-зілля»</td> <td style="text-align: center;">→</td> <td>Мономах, князь, Володимир, хан, ханський син, кобзарі.</td> </tr> </table>	О. Кобилянська	→	«Земля»	В. Стефаник	→	«Камінний хрест»	Микола Вороний	→	«Євшан-зілля»	«Земля»	→	Івоніка, Докія, Михайло, Сава, Рахіра, Анна.	«Камінний хрест»	→	Іван Дідух, Катерина, дід Михайло, Тимофіха	«Євшан-зілля»	→	Мономах, князь, Володимир, хан, ханський син, кобзарі.	<p>Усього 6 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>
О. Кобилянська	→	«Земля»																		
В. Стефаник	→	«Камінний хрест»																		
Микола Вороний	→	«Євшан-зілля»																		
«Земля»	→	Івоніка, Докія, Михайло, Сава, Рахіра, Анна.																		
«Камінний хрест»	→	Іван Дідух, Катерина, дід Михайло, Тимофіха																		
«Євшан-зілля»	→	Мономах, князь, Володимир, хан, ханський син, кобзарі.																		
<p>13. Напишіть листа до ліричної героїні вірша Лесі Українки</p>		<p>Усього 14 б.: 1) 3 б. – за змістовний, логічно</p>																		

<p>«Contra spem spero» (8–10 речень), вживши 2 конструкції зі звертанням та 2 конструкції зі вставними словами та словосполученнями.</p>		<p>викладений лист: 2 б. – за незначні відхилення у розкритті теми; 1 б. – за значні порушення у розкритті теми; 0 б. – невідповідність темі; + 2) 4 б. – за наявність відповідних синтаксичних конструкцій (по 1 б. за кожен); + 3) 1 б. – за відповідність обсягу тексту; + 4) 1 б. за відповідність епістолярному стилю; + 4) 5 б. – за грамотність: 5 б. – жодної помилки, 4 б. – 1 помилка, 3 б. – 2–3 помилки, 2 б. – 4–5 помилок, 1 б. – 6–7 помилок, 0 б. – 8 і більше помилок.</p>
<p>14. Висловіть власні міркування у формі есе за темою: «Щастя кожної людини в ній самій. Чи не так?» (10–12 речень). На користь Ваших думок наведіть 3 аргументи.</p>		<p>Усього 15 б.: 1) 3 б. – за правильність побудови есе: 2 б. – за незначні порушення; 1 б. – значні порушення; 0 б. – невідповідність типу тексту + 2) 3 б. – за відповідність темі тексту: 2 б. – незначні порушення у розкритті теми; 1 б. – значні порушення у розкритті теми; 0 б. – невідповідність темі + 3) 3 б. – за наявності 3-х аргументів, 2 б. – за наявності 2-х аргументів, 1 б. – за наявності 1 аргументу, 0 б. – за відсутності аргументів + 4) 1 б. – за відповідність обсягу тексту + 5) 5 б. – за грамотність: 5 б. – жодної помилки,</p>

		4 б. – 1 помилка, 3 б. – 2–3 помилки, 2 б. – 4–5 помилок, 1 б. – 6–7 помилок, 0 б. – 8 і більше помилок.
15. Розкажіть у 5-ти реченнях про літні свята календарного циклу українського народу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. За українським народним календарем, влітку відзначають такі свята: Трійця, або Зелені свята, Івана Купала (Купайла), Петрів день (Петра і Павла). 2. Усі вони супроводжувалися яскравими обрядами та ритуалами. 3. Наприклад, на Зелені свята хати, ворота і оселі прикрашали клечанням, чи маєм, – гіллям, цілющими травами і квітами. 4. Найбільш поетичне і яскраве свято літнього циклу – Івана Купала, яке відзначають в ніч з 6 на 7 липня. 5. Поклоняючись Сонцю і Воді, дівчата і хлопці виготовляли і прикрашали чучело Купайла (Марени), яке потім палили; перескакували через вогонь і купалися у водоймах, щоб очиститися; співали, водили хороводи; дівчата ворожили, пускаючи на воду вінки, а хлопці з пагорбів спускали вогняні колеса. 	Усього 5 б.: по 1 б. за кожную правильну відповідь.
16. Розкажіть у 3-х реченнях про символи українського народу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Державними символами українського народу є герб, гімн, прапор України. 2. <i>Калина</i> – один із найбільш поширених і шанованих в народі рослинних символів України, який пов'язує з рідною землею, батьківською хатою, безсмертям України, а також дівочою красою, коханням тощо. 3. Символом весни, кохання, натхнення і неперевершеного таланту українці вважають соловейка. 	Усього 3 б.: по 1 б. за кожную правильну відповідь.

Всього 100 б.

* За кожную помилку, допущену в тесті, знімається 0,5 б. 0, 25